UBND TỈNH ĐIỆN BIÊN **SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 824 /SNN-CNTS V/v chủ động triển khai các biện pháp phòng, chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi và thủy sản trên địa bàn tỉnh	*Điện Biên, ngày 26 tháng 4 năm 2023*

Kính gửi:
- Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố;
- Các phòng, đơn vị chuyên môn thuộc Sở.

Theo Dự báo của Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn Quốc gia, từ nửa cuối tháng 4/2023 vùng áp thấp nóng phía Tây có xu hướng phát triển và mở rộng, nắng nóng có khả năng xuất hiện tại Bắc Bộ, Bắc và Trung Trung Bộ, nắng nóng có khả năng gia tăng hơn từ khoảng tháng 5-7/2023 và tập trung nhiều tại khu vực Bắc Bộ và Trung Bộ, số ngày nắng nóng có khả năng xuất hiện nhiều hơn và gay gắt hơn so với cùng thời kỳ năm 2022. Bão, Áp thấp nhiệt đới bắt đầu xuất hiện trên khu vực Biển Đông khoảng từ giữa tháng 6, các đợt lũ chủ yếu tập trung trong các tháng 7-9/2023, lũ quét, sạt lở đất nguy cơ cao xuất hiện tại các tỉnh khu vực vùng núi phía Bắc. Ngoài ra, một số hiện tượng dông, lốc, sét, mưa đá, mưa lớn, sạt lở đất có thể xảy ra ảnh hưởng tiêu cực đến các hoạt động sản xuất chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản.

Để chủ động triển khai thực hiện các biện pháp phòng, chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi và thủy sản trên địa bàn tỉnh, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị:

1. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố

Chỉ đạo các phòng, đơn vị chuyên môn và UBND cấp xã triển khai thực hiện một số nội dung sau:

- Thường xuyên cập nhật tình hình thời tiết, khí hậu, thiên tai trên địa bàn để thông tin kịp thời đến người sản xuất chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản biết, chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi, thủy sản; tuyên truyền, phổ biến về chính sách hỗ trợ của nhà nước cũng như điều kiện, trình tự, thủ tục hỗ trợ để người sản xuất thực hiện khi vật nuôi, thủy sản bị thiệt hại do thiên tai theo quy định.

- Phân công cán bộ, bám sát địa bàn, nắm bắt tình hình sản xuất chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản; hướng dẫn, tuyên truyền, vận động người sản xuất chủ động thực hiện các biện pháp phòng chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi, thủy sản, kỹ thuật chăm sóc, quản lý, phòng chống dịch bệnh cho đàn vật nuôi, thủy sản nhất là vào các thời điểm giao mùa, thời tiết diễn biến bất thường, nắng

nóng, mưa lũ kéo dài và những diễn biến thời tiết bất lợi khác làm giảm sức đề kháng của vật nuôi, thủy sản, tăng nguy cơ phát sinh dịch bệnh, ảnh hưởng tới sinh trưởng, phát triển của đàn vật nuôi, thủy sản.

(Có hướng dẫn các biện pháp phòng, chống nắng nóng, mưa lũ cho gia súc, gia cầm và thủy sản theo phụ lục đính kèm)

- Tổ chức triển khai vệ sinh, tiêu độc khử trùng môi trường chăn nuôi, tiêm các loại vắc xin phòng bệnh cho vật nuôi theo kế hoạch đã được phê duyệt để tạo miễn dịch chủ động, ngăn ngừa dịch bệnh phát sinh và lây lan. Thực hiện đầy đủ việc tổng hợp, báo cáo kê khai hoạt động chăn nuôi tại cơ sở nhằm đáp ứng điều kiện, đảm bảo quyền và lợi ích của người chăn nuôi trong việc hưởng chính sách hỗ trợ khi xảy ra thiên tai.

- Chủ động bố trí nhân lực, kinh phí, vật tư triển khai các phương án ứng phó, khắc phục rủi ro thiên tai trong đó có nắng nóng, mưa lũ và các loại hình thiên tai khác; trong quá trình triển khai thực hiện phải đảm bảo tuyệt đối an toàn tính mạng cho con người. Tăng cường kiểm tra, đôn đốc công tác phòng, chống nắng nóng, mưa lũ và khắc phục hậu quả thiên tai, có kế hoạch khôi phục sản xuất chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản sau khi xảy ra thiên tai tại địa bàn quản lý.

2. Các phòng, đơn vị chuyên môn thuộc Sở

Các phòng, đơn vị chuyên môn thuộc Sở căn cứ chức năng, nhiệm vụ chủ động phối hợp với Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố trong triển khai các biện pháp phòng, chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi và thủy sản trên địa bàn tỉnh trên địa bàn tỉnh trong đó:

- Phòng Chăn nuôi - Thủy sản theo dõi tình hình sản xuất chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản trên địa bàn tỉnh, phối hợp với các địa phương trong hướng dẫn, triển khai phòng chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi, thủy sản, quy trình, kỹ thuật chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản.

- Chi cục Thú y tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, hướng dẫn các biện pháp phòng, chống dịch bệnh trên đàn vật nuôi, thủy sản; phối hợp với các địa phương trong việc triển khai thực hiện vệ sinh, tiêu độc khử trùng môi trường chăn nuôi; tiêm các loại vắc xin phòng bệnh cho vật nuôi để tạo miễn dịch, tăng khả năng chống chịu của vật nuôi đối với thiên tai, dịch bệnh.

- Trung tâm Khuyến nông - Giống cây trồng, vật nuôi phối hợp các địa phương trong triển khai thông tin tuyên truyền, tập huấn kỹ thuật, hướng dẫn các biện pháp kỹ thuật chăm sóc nuôi dưỡng, tăng cường sức đề kháng, phòng, chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi, thủy sản. Lồng ghép các nội dung, kỹ thuật về phòng, chống nắng nóng, mưa lũ cho vật nuôi, thủy sản trong triển khai các mô hình khuyến nông về chăn nuôi, thủy sản để áp dụng và nhân rộng các mô hình có hiệu quả.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố; các phòng, đơn vị chuyên môn thuộc Sở triển khai thực hiện đảm bảo các nội dung. Trong quá trình triển khai nếu gặp khó khăn, vướng mắc thông báo về Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để tổng hợp, phối hợp xử lý./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- UBND tỉnh; } b/c
- Ban Giám đốc Sở; }
- Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các huyện; Phòng Kinh tế thị xã, thành phố;
- Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp các huyện; Trung tâm Dịch vụ kinh tế tổng hợp thị xã, thành phố;
- Lưu: VT, CNTS.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

CỘNG HÒA X.H.C.N VIỆT NAM
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
TỈNH ĐIỆN BIÊN

Chu Thị Thanh Xuân

Phụ lục 1: Hướng dẫn các biện pháp phòng, chống nắng nóng cho gia súc, gia cầm và thủy sản

(Ban hành kèm theo Công văn số /SNN-CNTS ngày /4/2023 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn)

1. Đối với gia súc, gia cầm

a) Thức ăn, nước uống

- Cân đối khẩu phần ăn phù hợp với từng đối tượng vật nuôi, bổ sung thức ăn xanh, tăng cường thức ăn giàu đạm, giảm tinh bột, chất béo; những đợt nắng nóng kéo dài chú ý chia khẩu phần cho ăn nhiều bữa, cho ăn vào lúc sáng sớm, chiều mát và buổi tối, hạn chế cho ăn vào buổi trưa.

- Cung cấp đủ nước sạch cho gia súc, gia cầm uống, bổ sung điện giải, men tiêu hóa, các loại vitamin đặc biệt là vitamin C cho gia súc, gia cầm uống để tăng sức đề kháng và giải nhiệt. Lắp các thiết bị van nước tự động để luôn cấp đủ nước sạch cho gia súc, gia cầm uống (nếu có điều kiện). Đối với những địa phương bị hạn, hạn kéo dài, cần có hướng dẫn người chăn nuôi áp dụng quy trình chăn nuôi tiết kiệm nước, tái sử dụng nước.

b) Nuôi dưỡng

- Đối với trâu, bò, lợn mùa nắng nóng nên tắm cho gia súc 2-3 lần/ngày để làm giảm nhiệt cho cơ thể và phòng, chống các bệnh ngoài da. Thời gian chăn thả gia súc: buổi sáng từ 6-9 giờ sáng, buổi chiều chăn thả muộn từ 16-18h chiều. Những ngày nắng nóng, thời điểm nhiệt độ thường cao nhất là từ 12 giờ đến 16 giờ trong ngày, không chăn thả và cho trâu, bò nghỉ làm việc, nhốt tại chuồng hoặc tại các khu vực có bóng mát, cây xanh. Mật độ nuôi nhốt đảm bảo từ 4-6 m^2/con đối với trâu, bò; mật độ nuôi nhốt đối với lợn nái từ 3-4 m^2/con, lợn thịt là 2 m^2/con.

- Đối với gia cầm: Nuôi nhốt với mật độ vừa phải: Gà úm từ 50-60 con/m^2, gà 0,5-1 kg nhốt 20-30 con/m^2, gà 2-3 kg nhốt 7-10 con/m^2. Nếu nóng quá có thể thả ra vườn, gốc cây quanh chuồng. Đối với gà đẻ nên tránh nuôi quá béo bằng cách giảm bớt hàm lượng năng lượng trong khẩu phần, cho ăn thêm rau xanh.

- Tăng cường chăm sóc gia súc non do khi thời tiết nắng nóng sức đề kháng của chúng thấp hơn so với các con trưởng thành.

c) Chuồng trại chăn nuôi

- Chuồng trại cần được giữ vệ sinh sạch sẽ và thông thoáng, hàng ngày thu gom phân và rác thải, xử lý phân, chất thải bằng men vi sinh, ủ phân, Bioga hoặc đệm lót sinh học, không thải trực tiếp chất thải ra ngoài môi trường.

- Vệ sinh máng ăn, máng uống không để dư thừa thức ăn trong máng gây ôi thiu.

- Những ngày nhiệt độ cao có thể phun nước lên mái chuồng để hạ bớt nhiệt.

- Có rèm che, phên, lưới chống nóng, bạt xung quanh để để chủ động che chắn chống nắng nóng.

- Trồng nhiều cây xanh, che chắn xung quanh để có nhiều bóng mát.

- Có hệ thống cửa để thông gió, nếu có điều kiện nên bố trí quạt thông gió, hệ thống phun sương.

d) Vệ sinh phòng bệnh

- Đảm bảo nền chuồng sạch, khô ráo, cống rãnh không đọng phân, nước thải nhằm hạn chế phát sinh ruồi, muỗi và các sinh vật gây bệnh khác.

- Tiêm đầy đủ các loại vacxin cho gia súc, gia cầm để tăng cường khả năng miễn dịch.

- Định kỳ tẩy giun, sán cho vật nuôi; Định kỳ phun thuốc sát trùng để diệt ve, mòng, ruồi, muỗi, bọ mạt... là những tác nhân truyền và gây bệnh.

- Theo dõi, phát hiện sớm dịch bệnh ở gia súc, gia cầm, thông báo kịp thời cho cơ quan chuyên môn thú y tình hình dịch bệnh, xử lý, ngăn chặn dịch bệnh tiếp tục phát sinh, lây lan.

- Sau những đợt nắng nóng kéo dài, đàn gia súc, gia cầm thường mệt mỏi, sức đề kháng giảm nên tăng nguyên cơ mắc bệnh, giảm lượng sữa, trứng. Vì vậy, cần có kế hoạch bổ sung khoáng, vitamin và dinh dưỡng theo hướng dẫn của nhà sản xuất hoặc cán bộ chuyên môn.

2. Đối với thủy sản

a) Đối với thủy sản trong ao

- Duy trì mực nước trong ao nuôi đảm bảo trên 1,5m để hạn chế sự biến động nhiệt độ, pH ao nuôi. Sử dụng máy bơm nước trong những này nắng nóng để tránh hiện tượng phân tầng nước. Tăng cường máy quạt nước vào ban đêm, đặc biệt từ 2 giờ đêm đến 5 giờ sáng để tăng hàm lượng oxy hòa tan trong ao, tránh thiếu oxy vào ban đêm và sáng sớm do tảo phát triển mạnh khi nắng nóng kéo dài. Những nơi có điều kiện thay nước thì thay từ 15-20% lượng nước cũ và cấp thêm nước mới vào ao dưới dạng phun mưa (tốt nhất vào sáng sớm).

- Thả bèo tây, bèo tấm,... trên mặt ao khoảng 1/3 diện tích mặt ao để tạo bóng mát cho cá.

- Cho cá ăn vào lúc sáng sớm và chiều mát. Vào những ngày nắng nóng trên 35^0C cần giảm lượng thức ăn xuống còn 1/3 so với bình thường. Ngừng cho cá ăn ở những thời điểm môi trường nước trên 39-40°C; trong khẩu phần ăn cần bổ sung thêm các vitamin C, khoáng chất, men tiêu hóa, tinh dầu tỏi vào thức ăn cho cá theo hướng dẫn của nhà sản xuất nhằm tăng sức đề kháng cho thủy sản nuôi.

- Hàng tuần nên dùng vôi bột hòa tan tạt đều khắp ao vào buổi chiều mát để khử trùng nguồn nước và ổn định pH trong ao với hàm lượng 2 - 4 kg vôi bột/100 m^3 nước.

- Thường xuyên kiểm tra môi trường và hoạt động của thủy sản nuôi, nhất là vào sáng sớm, chiều tối để có biện pháp xử lý kịp thời.

- Tuyệt đối không xả thải trực tiếp chất thải sinh hoạt, chất thải chăn nuôi, phân chuồng xuống ao nuôi sẽ gây ô nhiễm môi trường nước.

- Chủ động thu hoạch thuỷ sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm hoặc san thưa mật độ nuôi. Hạn chế việc thu hoạch, san thưa, vận chuyển, thả giống vào những ngày nắng nóng, thời điểm nắng nóng trong ngày.

b) Đối với thủy sản nuôi lồng trên sông, hồ

- Thường xuyên vệ sinh lồng nuôi sạch sẽ và thông thoáng để lưu thông nước trong và ngoài lồng, nhằm tăng cường oxy hòa tan trong nước, giảm vật bám, chất bẩn ở trong lồng.

- Khi mực nước trên hồ giảm, cần hạ thấp lồng nuôi hoặc di chuyển lồng nuôi đến nơi có mực nước sâu để bảo đảm độ sâu lồng nuôi luôn ở mức 2,5 - 3m nhằm giảm sự tác động của nhiệt độ cao.

- Tăng cường sức đề kháng cho cá nuôi bằng cách bổ sung Vitamin C, khoáng chất, men tiêu hóa, tinh dầu tỏi vào thức ăn cho cá với liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Cho cá ăn vào thời điểm sáng sớm hoặc chiều mát (buổi sáng cho ăn nhiều hơn buổi chiều) để cá nuôi có thể sử dụng thức ăn hiệu quả nhất. Khi nhiệt độ nước trên 35^0C thì giảm lượng thức ăn xuống còn 1/3 so với bình thường. Ngừng cho cá ăn ở những thời điểm môi trường nước trên 39 - 40^0C.

- Tiến hành thu tỉa khi cá nuôi đạt kích cỡ thu hoạch để giảm mật độ nuôi trong lồng. Hạn chế đánh bắt, san thưa, vận chuyển, thả giống vào những ngày nắng nóng, thời điểm nắng nóng trong ngày.

Phụ lục 2: Hướng dẫn các biện pháp phòng, chống mưa lũ cho gia súc, gia cầm và thủy sản

(Ban hành kèm theo Công văn số /SNN-CNTS ngày /4/2022 của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn)

1. Trước khi có mưa lũ

a) Đối với gia súc, gia cầm

- Kiểm tra, gia cố hệ thống chuồng trại, tường bao, mái che, bổ sung tấm chắn, lưới chắn chuồng trại. Chủ động nâng cao nền chuồng. Nếu chuồng nuôi lợp bằng lá, tôn, fibro xi măng chưa kiên cố thì có thể giằng lên mái các loại thanh nẹp bằng gỗ, sắt, dây kẽm cỡ lớn hoặc các bao chứa cát để hạn chế tốc mái khi có gió lớn, bão xảy ra. Không làm chuồng trại chăn nuôi gần bờ sông, bờ suối, taluy cao để tránh lũ ống, lũ quét và sạt lở đất; xem xét, di chuyển vị trí chuồng trại chăn nuôi nếu chuồng nuôi nằm trong hoặc nằm sát khu vực chịu ảnh hưởng của dòng nước lũ, ngập lụt, sạt lở đất.

- Kiểm tra, khai thông hệ thống thoát nước của khu vực chuồng trại như hệ thống thoát nước thải, nước mưa, nơi chứa chất thải rắn, nhằm hạn chế ô nhiễm khi mưa to hoặc ngập lụt.

- Làm sàn kê cao thức ăn, bảo quản khô ráo không bị ẩm mốc; dự trữ đầy đủ thức ăn, nước uống cho gia súc, gia cầm đề phòng mưa lũ kéo dài. Quản lý, chăm sóc nuôi dưỡng, định kỳ vệ sinh, khử trùng tiêu độc, tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin theo quy định nhằm nâng cao sức đề kháng cho vật nuôi, hạn chế nguy cơ dịch bệnh phát sinh; thông báo ngay cho cơ quan thú y, chính quyền địa phương khi xảy ra dịch bệnh để chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch.

b) Đối với thủy sản

- Thu hoạch toàn bộ hoặc thu tỉa thủy sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm.

- Chuẩn bị đầy đủ nguyên, nhiên, vật liệu, máy móc, trang thiết bị phục vụ cho công tác phòng, tránh, khắc phục hậu quả của thiên tai (lưới, đăng chắn, dụng cụ, cọc tre, cuốc xẻng, máy phát điện, mô tơ quạt nước, vôi, thuyền, phao cứu sinh…) cần thiết để sử dụng khi có tình huống xấu xảy ra.

- Nạo vét kênh, rạch, mương thoát nước; kiểm tra hệ thống xả tràn, các công trình phụ trợ tại cơ sở nuôi trồng thủy sản; phát quang cành cây quanh bờ ao, gia cố bờ ao chắn chắn, bờ ao nên cao hơn mức nước cao nhất hàng năm 0,5m.

- Đối với nuôi cá lồng: Kiểm tra, gia cố lại hệ thống dây neo, phao, lồng; vệ sinh lồng bè thông thoáng. Xây dựng phương án di dời lồng bè vào khu vực kín gió, an toàn, có dòng chảy phù hợp. Trường hợp không di chuyển được lồng bè cần che chắn mặt lồng/bè bằng lưới có kích thước mắt lưới phù hợp để hạn chế thủy sản nuôi thoát ra ngoài.

2. Trong và sau mưa lũ

a) Đối với gia súc, gia cầm

- Thường xuyên kiểm tra, theo dõi tình hình mưa lũ, chuồng trại, điều kiện chăn nuôi và sức khỏe đàn vật nuôi để có phương án chăm sóc, hỗ trợ và di dời nếu cần thiết.

- Thực hiện vệ sinh, khử trùng tiêu độc môi trường nuôi, dụng cụ chăn nuôi bằng vôi bột, hóa chất. Tiêm phòng nhắc lại các loại vắc xin đối với các loại vật nuôi đã hết thời gian miễn dịch của vắc xin để nâng cao sức đề kháng cho vật nuôi. Thu gom xác động vật chết (nếu có) để xử lý theo quy định để ngăn chặn dịch bệnh phát sinh, lây lan.

Chăm sóc, nuôi dưỡng hợp lý; đối với gia súc già yếu và gia súc non cần có chế độ chăm sóc đặc biệt như tăng cường các loại thức ăn bổ sung và các loại thức ăn giàu dinh dưỡng khác nhằm tăng cường quá trình hồi phục.

b) Đối với thủy sản

- Xử lý, thu gom cây đổ, lá rụng, rác, xác vật nuôi, thủy sản ... ở khu vực nuôi trồng thủy sản để loại ra khu vực nuôi, tránh làm môi trường nước bị ô nhiễm. Khơi thông dòng chảy ở các kênh, rạch, mương xung quanh để việc thoát nước được dễ dàng.

- Xả bớt nước trên tầng mặt để giảm bớt lượng nước mưa trong ao; tiến hành chạy máy quạt nước, sục khí nhằm hạn chế sự phân tầng nước đối với nuôi thâm canh có mật độ cao.

- Điều chỉnh lượng thức ăn phù hợp, hạn chế cho ăn khi có mưa bão xảy ra tránh lãng phí, hạn chế ô nhiễm môi trường. Đồng thời, người nuôi cần thực hiện các biện pháp phòng và trị bệnh cho thủy sản, bổ sung vitamin C, khoáng chất, men tiêu hóa vào thức ăn cho thủy sản để tăng cường sức đề kháng, treo túi vôi ở đầu dòng chảy tại khu vực nuôi lồng, thường xuyên vệ sinh lồng sạch sẽ, thông thoáng để thoát nước.

- Khi mưa lớn kéo dài, nước ao nuôi sẽ bị đục và pH bị giảm đột ngột nên bón vôi cho ao nuôi với lượng 0,7-1 kg/100m^3 nước để ổn định pH và giảm độ đục của nước ao.

- Thường xuyên kiểm tra, xử lý các yếu tố môi trường nước đảm bảo nằm trong giới hạn cho phép; theo dõi sức khỏe của thủy sản nuôi để có biện pháp xử lý kịp thời; thông báo cho cơ quan chuyên môn khi có dịch bệnh xảy ra để xử lý, ngăn chặn dịch bệnh phát sinh, lây lan./.